

Werkgroep
De Slobkousjes
natuurpunt

SLOBKOUSNIEUWS 41 jrg3

Op dinsdag 3 december gingen Ine, Nicole, Isabelle, Luc, Paul, Yvo, Zee en ikzelf rondneuzen in de omgeving van de Katershoeve. Ja het lijkt wel of we de laatste tijd iets hebben met katten!

Er was een hele drukte op het militair domein waardoor we maar braafjes op het wandelpad zijn gebleven.

Dat we er toch wel wat mooie dingen hebben gezien wordt wel duidelijk bij de mooie plaatjes.

Op woensdag zaten Ine, Nicole, Pierre en Luc achter de dikke boeken en nadien volgde er weer een intens over en weer gmail dat ik jullie deze keer maar ga besparen. De lijst in bijlage is de allerlaatste die ik ontving en dus hopelijk ook de meest juiste.

Dank zei Nicole is er heel wat op gang gekomen voor de bescherming van een sparrenbosje in het gebied van Resterheide. Morgen maandag 9 december wordt daar een persmoment georganiseerd. Achteraan vinden jullie een perstekst die ik voor die gelegenheid samenstelde. Zo zie je maar dat de slobkousjes ook iets betekenen als het over natuurbehoud gaat.

Groeten Jan

Volgende week gaan we op dinsdagvoormiddag 10 december wat rondneuzen in de omgeving van de Warande in Achel. We komen om 9:00 uur samen aan het Venlokaal. (De Eilandjes vlak bij de orchideeenlaan)

LEUKE PLAATJES met dank aan Isabelle, Luc en Jan

Hoe idyllisch een slobkouswandeling kan zijn

we waren ook in goed gezelschap

er werd wel ernstig
gezocht

en al duurt het soms heeeeeeeel lang , wie zoekt die vindt Isabelle!

**dit is ze dan de echte
Cantharel**

Oranje Aderzwam

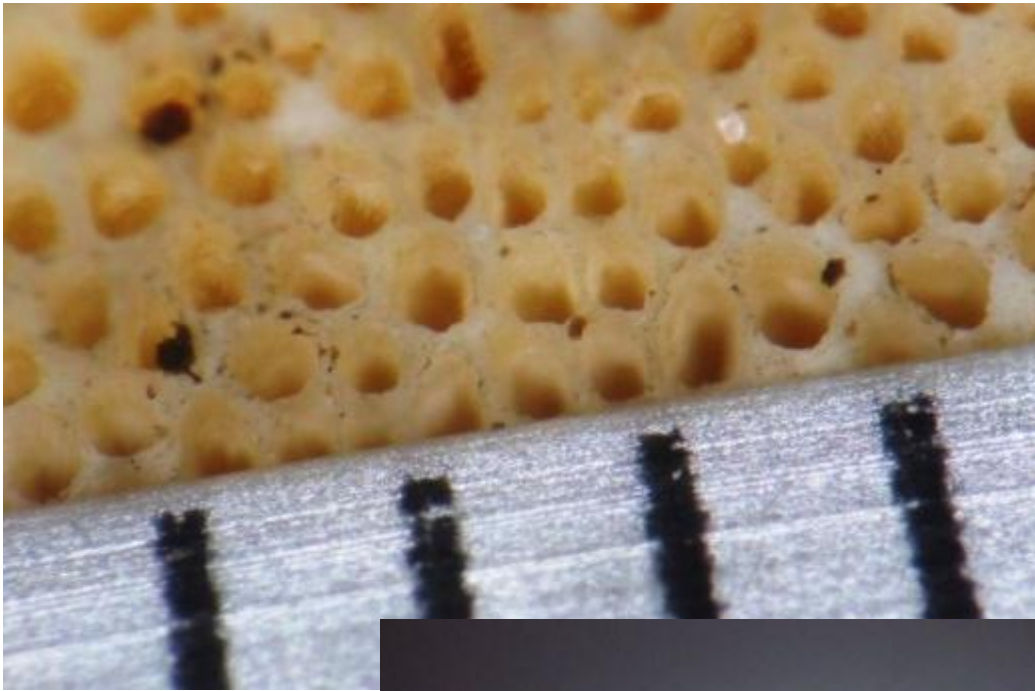
de Dennenschelpzwam

Tweekleurig
Elfenbankje

Papierzwammetje

ook onder de bino valt er
wat te beleven!

De gaatjes van de
Dennenmoorder

de imperfecte vorm van de paarse
knoopzwam

Paddenstoelenlijst Katershoeve 3 december 2013

Gewone krulzoom	
Dennenmycena	Plooiwieswaaiertje
Wit oorzwammetje	Waaierkorstzwam
Tandzwam spec.	Gerimpelde korstzwam Gele trilzwam
Gewone botercollybia	Helmmycena
Geelwitte russula	Gele stekelzwam
Kaneelkleurige melkzwam	Gewone hanenkam
Dennenvlamhoed	Echte tonderzwam
Melksteelmycena	Witte vlierschorszwam
Roestvlekkenzwam	Echt judasoor
Gestreepte trechterzwam	Paarse eikenschorszwam
Gele aardappelbovist	Oorlepelzwam
Muizenstaartzwam	Gewone fopzwam
Rode zwavelkop	Papilmycena
Oranje aderzwam	Meniezwammetje
Gele korstzwam	Scherpe schelpzwam
Paarse knoopzwam	Roodporiehoutzwam
Berkenzwam	Heksenschermpje
Schorsschijfje spec. (op eik)	Dennenkleefsteelmycena
Gewone zwavelkop	Gewone franjezwam
Dennenschelpzwam	Oranjegeel trechtertje
Geweizwam	Slanke anijstrechtterzwam
Getande boomkorst	Grijze mycena
Dennenmoorder	Bruine satijnzwam
Tweekleurig elfenbankje	

Perstekst:

De Slijmige spijkerzwam een pareltje aan de paddenstoelenkroon van Noord Limburg

Over de vondst:

Toen Nicole van de regionale plantenwerkgroep de "Slobkousjes" vorig jaar op zoek was naar mossen in de omgeving van Resterheide liep ze eerder per toeval enkele zeldzame paddenstoelen tegen het lijf. Omdat er eerst weinig reactie kwam bleef het verder stil.

Dit jaar ging Nicole toch nog eens kijken en ja het bleek geen eendagsvlieg geweest te zijn. Op verschillende plaatsen in het kleine sparrenbosje stonden slijmige spijkerzwammen te blinken.

Dit keer kon ze de specialisten wel overtuigen en kreeg ze bevestiging van haar vondst.

Het kleine sparrenbosje werd meteen de waarschijnlijk enige bekende vindplaats van deze zeldzame paddenstoel in Limburg. Reden genoeg dus om actie te nemen om dit biotoop te vrijwaren.

Over de paddenstoel zelf:

De Slijmige spijkerzwam staat in de 'Atlas Paddenstoelen in Limburg' geregistreerd als ZZZ (zeer zeldzaam). Tot 1989 was er nog één vindplaats bekend in een sparrenbosje in Hengelhoef maar daar is hij intussen, zoals in alle andere vindplaatsen in Limburg, verdwenen.

De nieuwe vindplaats in Hechtel (Resterheide) C6.57.24 is nu dus de enige vindplaats in de provincie!

Ook in Nederland gaat deze paddenstoel zeer sterk achteruit.

De Slijmige spijkerzwam, of met zijn wetenschappelijke naam de *Gomphidius glutinosus*, is een middelmatig grote paddenstoel van sparrenbos. De hoed is 5 - 8 cm breed, bruin en met een taaie slijm laag bedekt. De plaatjes zijn bij jonge individuen bleek en sterk aflopend aan de steel, later worden ze grijsig door de zwarte sporen. De steel is opvallend geel aan de voet, met een Slijmige ringzone en daaronder ook met een slijm laag bedekt.

Over het biotoop van deze paddenstoel:

De Slijmige spijkerzwam groeit typisch onder fijnsparren. Meestal staat hij aan de rand van het bos, langs bospaden of onder een losse rij fijnsparren in grasland of wegberm. De soort is soms ook in jonge sparreplanten te vinden. De standplaats is een niet te droge tot vrij vochtige voedselarme zwakzure zandgrond.

Atmosferische depositie van bemestende en verzurende stoffen speelt ongetwijfeld een rol bij de achteruitgang van de Slijmige spijkerzwam. Het omvormen van aangeplante sparrenbossen tot loofbos of het verwijderen van sparrenbossen in het kader van natuurontwikkelingsprojecten vormen belangrijke bedreigingen voor deze zwam

Mogelijk verschijnt de Slijmige spijkerzwam niet ieder jaar op de vaste groeiplaatsen. Daarom is het aan te bevelen een terrein meerdere jaren achter elkaar te bezoeken.

Het beste beheer is het laten voortbestaan van sparrenbos!

Over de vindplaats:

Wie op zoek gaat naar het sparrenbosje in de overtuiging in een stuk topnatuur terecht te komen komt vast van een kale reis thuis. Het bewuste bosje werd ooit aangeplant door de gemeente Hechtel-Eksel. De aangeplante sparren dienden om de Hechtelse handelaars, de scholen en de gemeente Hechtel zelf te voorzien van "kerstdennen" tijdens de kerstperiode. Tot nu werd er dus regelmatig aan de rand gekapt waarbij het overtollige takhout gewoon ter plaatse werd gelaten.

Hoe de zeldzame paddenstoelen er terecht zijn gekomen is een boeiende vraag. Misschien meegekomen in de wortelkluit van het plantgoed?

Intussen hebben de Slobkousjes en Richard Pawlowski, deskundige bij de Limburgse paddenstoelenwerkgroep Mycolim, nog andere zeldzame tot zeer zeldzame paddenstoelsoorten gevonden bij het bewuste sparrenbosje. Ruige ridderzwam, Kaneelkleurige gordijnzwam, Sparrenstinktaailing en Dennenslijmkop zijn stuk voor stuk zeldzame verschijningen in Limburg. Verrassend toch dat zoveel zeldzame paddenstoelen in één klein sparrenbosje te vinden zijn.

Als het bosje zelf dus wat gewoontjes is geldt dit zeker niet voor zijn onmiddellijke omgeving. Het maakt namelijk deel uit van het grotere natuurgebied Resterheide in het uiterste zuidoosten van Hechtel-Eksel. Zijn naam verwijst nog naar het vroegere heidelandschap dat kenmerkend was voor het Kempense landschap eind 19e eeuw. Vandaag blijven er slechts luttele restantjes over van dat immense heidegebied. Het eerste perceeltje Resterheide werd reeds bebost voor 1849, en in de jaren 20 en 30 van vorige eeuw werd de bebossing met naaldhout nagenoeg volledig. Vandaag worden deze bossen echter geleidelijk omgevormd tot een mix van loof- en naaldbos.

Zo'n 8-tal jaar geleden werd het gebied voor de wandelaar ontsloten door een intergemeentelijke samenwerking van Hechtel-Eksel en Peer samen met Natuurpunt Hechtel-Eksel. Het centrale punt ligt daarbij aan de Begijnenvijver vanwaar bewegwijzerde wandelingen het hele gebied doorkruisen.

Over de toekomst:

De mooie Vlaamse spreuk "waar het hart van vol is loopt de mond van over", is zeker toepasselijk op Nicole. Haar enthousiasme lag al snel aan de basis van een plaatsbezoek met de boswachter van Hechtel-Eksel Eddy Ulenaers, Theo Geuens van Natuurpunt Hechtel-Eksel, Richard Pawlowski van Mycolim en enkele leden van de Slobkousjes. Dit leverde al meteen afspraken op voor enkele eerste bewarende maatregelen. Met medewerking van de gemeentebestuur van Hechtel Eksel die De Winning inschakelde wordt het takhout verwijderd en wordt een lichte dunning van het bosje gepland waarbij ook dieper in het bosje enkele lichtplekken zullen gecreëerd worden.

De regionale plantenwerkgroep zal de verdere opvolging en inventarisatie voor zijn rekening nemen.

Voor "De Slobkousjes"

Get: Jan Leroy

Bij het SAP-clubje zijn er volgend jaar **determinatielessen voor 'Grassen, zeggen en russen'**. Hans Vermeulen geeft de cursus.

Deze start met een eerste theorieles op 2 april. Daarna zijn er theorielessen op 23 en 30 april. Dit gebeurt op de zolderverdieping van het Natuur.huis (domein Kiewit).

Verder volgen de praktische lessen: op 24 mei (domein Kiewit), 14 juni (Teut) en 21 juni (Mombeekvallei) en 5 juli (Wijvenheide).

Inschrijven is wel noodzakelijk bij maes.katrijn@telenet.be of via de volgende website www.natuurpunthasseltzonzhoven.be. Het inschrijvings-geld bedraagt 42 euro voor leden van Natuurpunt.

Uit het verslag van de:

WERKVERGADERING LIMBURGSE PLANTENWERK GROEP 19.10.2013

*Determinatiesleutels

Sinds begin 2012 zijn er 48 determinatiesleutels klaargemaakt. De meeste hebben betrekking tot het geslacht (genus). Men kan ze terugvinden op de website van de Limburgse Plantenwerkgroep.

*Vormingsactiviteit voor determinaties

+In de winterperiode van 2013-2014 wordt een extrales gegeven. Voor het determineren is een grondige kennis van de terminologie van de plantedelen immers noodzakelijk. Marc Meert zal de les verzorgen in de nieuwe locatie van het Provinciaal Natuurcentrum Craenevenne 86 te Boxberg-Genk.

*Stand van zaken LIKONA-websites (Luc Crèvecoeur)

Op de website www.likona.be/werkgroep_planten/ ... vindt men onder meer de excursieverslagen van 2013 van de Limburgse Plantenwerkgroep en de determinatiesleutels. Sinds korte tijd kan men op een andere website (www.biodiversiteitlimburg.be/) terecht voor de foto's van de Limburgse flora. Jonas Crèvecoeur en Georges Peters hebben daarvoor gezorgd. Iedereen kan het beeldmateriaal aanvullen. De planten moeten wel in Limburg gefotografeerd zijn. Naast de illustraties van de Limburgse planten kan je hier ook gebruik maken van de verspreidingsgegevens van de Limburgse Plantenatlas.
<http://www.kvmv.be/>

De koninklijke vlaamse mycologische kring heeft een nieuwe website

Dumortiera 103 is online geplaatst. U kunt de inhoud ervan (en van de nummers 91 tot 102) raadplegen via de Dumortiera website:

http://www.br.fgov.be/PUBLIC/GENERAL/GENERALNL/publicationsplanten_dumortieranl.php